

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від _____ 20 ____ року м. Тернопіль № _____

***Про затвердження положення
про ландшафтний заказник
місцевого значення
„Верхньосеретський”***

Розглянувши клопотання управління екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації від 17.10.2023 року № 05.1/1638, враховуючи протокол засідання комісії обласної військової адміністрації з попереднього розгляду документації щодо охорони, збереження та використання природно-заповідного фонду, відтворення його природних комплексів та об'єктів, охорони рослинного й тваринного світу від 20 жовтня 2023 року № 2/23, накази Міністерства екології та природних ресурсів України від 25 лютого 2013 року № 65 „Про затвердження Інструкції щодо оформлення охоронних зобов'язань на території та об'єкти природно-заповідного фонду”, Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 02 серпня 2022 року № 281 „Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення положень про території та об'єкти природно-заповідного фонду України”, відповідно до законів України „Про природно-заповідний фонд України”, „Про місцеві державні адміністрації”, „Про правовий режим воєнного стану”, указів Президента від 24 лютого 2022 року № 64/2022 „Про введення воєнного стану в Україні” і № 68/2022 „Про утворення військових адміністрацій”, від 26 липня 2023 року № 451/2023 „Про продовження строку дії воєнного стану в Україні”, у зв'язку зі зміною адміністративно-територіального устрою:

1. Затвердити положення про ландшафтний заказник місцевого значення „Верхньосеретський”, що додається.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
№ 603/01.02-01 від 26.10.2023

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000067EF2E00498EA100
Підписувач Труш Володимир Любомирович
Дійсний з 17.03.2022 15:54:06 по 17.03.2024 15:54:06

2. Управлінню екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації в місячний термін передати територію ландшафтного заказника місцевого значення „Верхньосеретський” під охорону Зборівській міській раді Тернопільського району.

3. Контроль за виконанням розпорядження доручити заступникові начальника обласної військової адміністрації згідно з розподілом обов’язків.

Начальник військової адміністрації

Володимир ТРУШ

Володимир Важинський

Світлана Беспоповцева

Ігор П’ятківський

Ірина Ленків

Сергій Калиняк

Володимир Комінко

Ольга Хвас

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження начальника обласної
військової адміністрації

№ _____

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЛАНДШАФТНИЙ ЗАКАЗНИК
МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ
„ВЕРХНЬОСЕРЕТСЬКИЙ”**

2023

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Ландшафтний заказник місцевого значення „Верхньосеретський” (далі – Заказник) оголошено рішенням Тернопільської обласної ради від 26 серпня 2022 року № 604 „Про внесення змін та доповнень до мережі територій та об’єктів природно-заповідного фонду місцевого значення”.

2. Заказник входить до складу природно-заповідного фонду України і охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, збереження і використання.

3. Заказник площею 51,94 га розташований у Тернопільському районі Тернопільської області в адміністративних межах Зборівської міської територіальної громади на захід від села Перепельники Тернопільського району, у межах заболоченої заплави р. Серет Правий.

4. Зборівська міська рада Тернопільського району Тернопільської області, яка здійснює свої повноваження на території Заказника, власники або користувачі земельних ділянок, водних та інших природних об’єктів, оголошених Заказником у своїй діяльності керуються Конституцією України, законами України „Про охорону навколишнього природного середовища”, „Про природно-заповідний фонд України”, „Про Червону книгу України”, Водним кодексом України, іншими законодавчими і нормативно-правовими актами та цим положенням, забезпечують і несуть відповідальність за належний стан території Заказника та додержання встановленого режиму території.

5. Межі земельних ділянок, на яких знаходиться Заказник, встановлюються в натурі (на місцевості) та закріплюються межовими знаками в порядку, визначеному законодавством.

Відомості про межі, цільове призначення, оцінку, угіддя земельних ділянок у межах Заказника та про обмеження в їх використанні вносяться до Державного земельного кадастру, в установленому законодавством порядку та обов’язково враховуються при здійсненні землеустрою, розробленні містобудівної документації, проєктних матеріалів щодо планування території на регіональному рівні, а також при розвитку, забудові, використанні прилеглих територій.

До встановлення меж Заказника у натурі її межі визначенні відповідно до проєкту створення.

6. Адреса органу самоврядування, який здійснює повноваження на території Заказника: Зборівська міська рада: 47063, вул. Богдана Хмельницького, 8, м. Зборів, Тернопільський район, Тернопільська область, тел.: (03540) 2 17 43, e-mail: 04058410@mail.gov.ua.

II. МЕТА СТВОРЕННЯ І ЗАВДАННЯ

1. Метою оголошення Заказника є охорона та збереження у природному стані та раціональне використання водно-болотного комплексу у заплаві р. Серет Правий з ценозами лучно-болотних угруповань, місць зростання осоки Девелла (*Carex davalliana* Smith (*Vignea davalliana* (Smith) Rchb.), товстянки двоколірної (*Pinguicula bicolor* Wolf. (*P. vulgaris* L. subsp. *bicolor* (Wolf.) Á. Löve & D. Löve; *P. vulgaris* auct. non L.), зозульок м'ясочервоних (пальчатокорінника м'ясочервоного) (*Dactylorhiza incarnata* (L.) Soó s.l. (*D. cruenta* (O.F.Müll.) Soó; *D. ochroleuca* (Boll) Holub; *Dactylorhiza incarnata* (L.) Vermeulen, *Orchis incarnata* L., *O. latifolia* L., nom. rej.), зозульок травневих (пальчатокорінника травневого) (*Dactylorhiza majalis* (Rchb.) P.F.Hunt et Summerhayes s.l. (*Orchis majalis* Rchb., nom. conserv.), зозульок Фукса (пальчатокорінника Фукса) (*Dactylorhiza fuchsii* (Druce) Soó (*Orchis fuchsii* Druce), зозульок плямистих (пальчатокорінника плямистого) (*Dactylorhiza maculata* (L.) Soó s.l. (*Orchis maculata* L.), осоки Хоста (*Carex hostiana* DC. (*C. hornschuchiana* Hoppe), зозулинея шоломоносного (*Orchis militaris* L.), зозулиних сліз яйцеподібних (*Listera ovata* (L.) R.Br. (*Ophrys ovata* L., *Neottia latifolia* Rich.) – видів рослин, занесених до Червоної книги України, білозіру болотяного (*Parnassia palustris*) – виду рослин, занесеного до Переліку рідкісних, і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів рослинного світу на території Тернопільської області, інших цінних у науковому, пізнавальному та естетичному відношеннях видів флори.

2. Основними завданнями Заказника є:

збереження у природному стані малопорушеного річкового ландшафту, який має важливе фітосозологічне і гідрологічне значення, місць зростання червонокнижних, регіонально-рідкісних та інших видів флори;

запобігання знищенню чи пошкодженню рослин, що охороняються, поліпшення середовища їх існування, створення належних умов для розмноження у природних умовах та для розселення;

здійснення науково-дослідних робіт з метою розробки заходів по збереженню і поліпшенню умов зростання охоронюваних видів рослин, збільшення чисельності їх популяцій в умовах антропогенного впливу, що посилюється;

виконання відновлювальних робіт на землях з порушеними корінними природними комплексами, збереження та відновлення рослинних угруповань, що історично склалися;

збереження у природному стані водно-болотних комплексів та об'єктів на його території;

проведення наукових досліджень і спостережень за станом природних комплексів, що охороняються, та вивчення динаміки природних процесів, явищ,

що відбуваються в них, розроблення наукових основ збереження, відновлення та відтворення ландшафтів;

підтримання загального екологічного балансу в регіоні;
поширення екологічних знань серед населення, тощо.

III. РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ТА ОХОРОНА

1. Відповідно до Закону України „Про природно-заповідний фонд України” на території Заказника забороняється будь-яка діяльність, що суперечить меті та завданням Заказника, передбаченим цим положенням, і загрожує збереженню об’єкту природно-заповідного фонду, у тому числі:

будівництво нових споруд, шляхів, лінійних та інших об’єктів транспорту, які не пов’язані з виконанням покладених на Заказник завдань, надання земельних ділянок під забудову, ведення особистого господарства, обслуговування житлових будинків та господарських споруд;

розвідувальні, підривні роботи, розробка всіх видів корисних копалин, будь-яке порушення ґрунтового покриву (крім випадків передбачених цим положенням) та форм рельєфу;

заліснення земельних ділянок з лучно-болотною та водно-болотною флорою;

розорювання земель;

засмічення та забруднення території, у тому числі влаштування сміттєзвалищ, тощо;

полювання;

натаскування мисливських собак, перебування з ними на території Заказника;

знаходження на території Заказника з усіма видами вогнепальної зброї та знаряддями лову тварин, за винятком випадків, передбачених цим положенням;

в період масового розмноження диких тварин з 1 квітня до 15 червня проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою (пальба, проведення вибухових робіт, феєрверків, санітарних рубок лісу, використання моторних маломірних суден, проведення ралі та інших змагань на транспортних засобах);

здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів навколо місць гніздування хижих птахів, занесених до Червоної книги України (радіусом 500 метрів), та чорного лелеки (радіусом 1000 метрів), токовищ глухарів, тетеруків (радіусом 300 метрів);

збір (добування) об’єктів Червоної книги України та регіонально-рідкісних видів рослин і тварин (крім наукових і селекційних цілей у встановленому порядку);

випалювання сухої рослинності або її залишків з порушенням порядку встановленого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує

формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища;

розведення вогнищ на території Заказника;

заготівля лікарської та технічної сировини;

влаштування пташників та літніх таборів для худоби;

випас худоби поза місць, відведених для цього;

інтродукція нових видів рослин і тварин без відповідних, узгоджених в установленому порядку обґрунтувань наукових закладів;

знищення окремих дерев та чагарників, усіх видів трав'янистої рослинності, за винятком заходів, пов'язаних з попередженням виникнення надзвичайних ситуацій (руйнування гідротехнічних споруд, водозабору тощо), що проводяться у встановленому порядку, чи здійснення природокористувань, передбачених положенням про Заказник;

суцільні, прохідні, лісовідновні та поступові рубки, видалення захаращеності;

складування будівельних матеріалів, конструкцій, обладнання;

зберігання на території Заказника всіх видів отрутохімікатів та мінеральних добрив;

застосування пестицидів для боротьби з шкідниками та хворобами рослин без відповідного наукового обґрунтування;

порушення встановленого режиму господарської діяльності в межах водоохоронних зон та прибережних смуг р. Серет Правий;

проїзд транспорту за межами доріг загального користування;

в'їзд на територію Заказника всіх видів механізованого транспорту, за винятком службового транспорту органу місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Заказника, власників або користувачів земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів оголошених Заказником, державних природоохоронних, інспекційних служб та рятувальних служб, пожежних автомашин (крім випадків, передбачених цим Положенням);

влаштування стоянок автотранспорту, ремонт, обслуговування та миття транспортних засобів, машин, механізмів;

організація таборів, місць відпочинку на території Заказника поза межами місць, спеціально відведених для цього;

проведення пізнавальних екскурсій, що проводяться, поза маркованою екскурсійною стежкою;

інші види господарської діяльності, що можуть призвести до порушення природного ландшафту, природних зв'язків та ходу природних процесів, втрати наукової, господарської та естетичної цінності природних комплексів, що охороняються.

2. На території Заказника у встановленому порядку дозволяється: використання його в природоохоронних, еколого-освітніх цілях, проведення науково-дослідних робіт, обмежена господарська діяльність з додержанням встановленого цим положенням режиму території (заготівля громадянами сіна, випас худоби протягом липня-серпня на умовах загального користування, тощо);

здійснення протипожежних та санітарних заходів, що не порушують режиму Заказника;

організація природоохоронної пропаганди, обладнання екологічних стежок, короткотривалі туристські екскурсії;

проведення заходів з розчищення лучно-болотних фітоценозів від деревно-чагарникової рослинності за погодженням з уповноваженим органом виконавчої влади у галузі охорони навколишнього природного середовища в Тернопільській області та наукового обґрунтування;

проведення спеціалізованими водоексплуатаційними організаціями робіт, пов'язаних з утриманням меліоративних систем на раніше осушених землях з додержанням режиму охорони заповідної території та документів, визначених чинними нормативно-правовими актами;

виконання відновлюваних робіт та здійснення заходів щодо запобігання зміни природних комплексів у результаті негативного антропогенного впливу або стихійного лиха;

збереження і відтворення природних комплексів та об'єктів Заказника;

проведення короткотривалих пізнавальних екскурсій маркованою екскурсійною стежкою;

наукова, природоохоронна, господарська та інші види діяльності, що не суперечать цільовому призначенню, меті та завданням Заказника і проводяться з додержанням режиму охорони та збереження, встановленого цим положенням.

3. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Заказника здійснюється у порядку, визначеному статтею 9¹ Закону України „Про природно-заповідний фонд України”, іншими законодавчими та нормативними актами.

4. Орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Заказника, власники або користувачі земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених Заказником, беруть на себе зобов'язання щодо забезпечення режиму його охорони та збереження.

5. На орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Заказника, власників чи користувачів земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів у межах Заказника оформляються охоронні зобов'язання щодо додержання встановленого режиму території.

У разі зміни форми власності на земельну ділянку під Заказником, Землекористувача або його назви, орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Заказника, зобов'язаний повідомити про це уповноважений орган виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища в Тернопільській області з метою переоформлення охоронного зобов'язання.

6. Режим охорони та збереження Заказника враховується при землевпорядкуванні, розробленні регіональних та інших планів, проєктів будівництва, схем з розвитку тощо.

7. Державний контроль за дотриманням режиму охорони та збереження Заказника здійснюється спеціальними уповноваженими державними органами.

8. Громадський контроль за додержанням режиму охорони та збереження Заказника здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля, у межах повноважень, передбачених Кодексом України про адміністративні правопорушення.

IV. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ РЕЖИМУ ОХОРОНИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗАКАЗНИКА

1. Порухення режиму охорони та збереження Заказника тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність.

2. Відповідальність за порушення природоохоронного законодавства на території Заказника несуть особи, винні у:

нецільовому використанні території Заказника;

порушенні режиму охорони та збереження Заказника (пункт III.1);

псування, пошкодженні чи знищенні Заказника;

знищенні або пошкодженні інформаційно-охоронних та інших знаків;

самочинній зміні меж;

відведенні території для інших потреб;

організації на території Заказника господарської діяльності без документів, визначених чинними нормативно-правовими актами;

невжитті заходів, спрямованих на збереження видів флори і фауни, що охороняються, а також щодо попередження і ліквідації екологічних наслідків аварій та іншого шкідливого впливу на території Заказника, перевищенні допустимих хімічних, фізичних, біотичних та інших впливів і антропогенних навантажень на території Заказника;

у незаконному використанні природних ресурсів.

Законодавством може бути встановлена відповідальність і за інші порушення законодавства про природно-заповідний фонд.

3. Юридичні та фізичні особи зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну ними внаслідок порушення природоохоронного законодавства на території Заказника в розмірах і порядку, встановленому чинним законодавством України.

V. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЇ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ

1. Зміна меж, категорії та скасування статусу Заказника проводиться відповідно до статей 51-54 Закону України „Про природно-заповідний фонд України” за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у галузі охорони навколишнього природного середовища на підставі відповідного експертного висновку.

**Заступник начальника управління -
начальник відділу формування
екологічної мережі, природних
ресурсів, екологічного моніторингу
та зв'язків з громадськістю
управління екології та природних
ресурсів військової адміністрації**

Ігор П'ЯТКІВСЬКИЙ

Ірина Ленків

Сергій Калиняк